

Neveneffecten van anders omgaan met land & water

Voorwoord

Beste lezer,

De Vlaamse en provinciale overheden stimuleren lokale besturen om de water- en modderoverlast op een planmatige en integrale manier aan te pakken. In de gemeenten die deel uitmaken van de Samenwerking Land & Water en het provinciaal steunpunt Land & Water, werden heel wat projecten gerealiseerd en staan er nog veel op stapel. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan integraal land- en waterbeheer (anders omgaan met land en water). We kunnen steeds meer rekenen op de bereidwillige medewerking van de landbouwers. Zo dragen zij in belangrijke mate bij om het water- en modderprobleem te beperken.

Onze aanpak is een "en-en" benadering, niet "of-of". De aangepaste mix van 'grote' én 'kleine' ingrepen heeft ondertussen zijn nut bewezen, waardoor onze aanpak een voorbeeld is voor andere gemeenten in Vlaanderen, Wallonië en Europa. Onze realisaties werden reeds in een aantal brochures ("Water in(g) Sint-Truiden" en "Anders omgaan met land en water") rijkelijk geïllustreerd.

Hoewel onze aanpak in de eerste plaats gericht is op het vermijden van bodemerosie en water- en modderoverlast, hebben we gemerkt dat ons gevecht tegen water en modder aanleiding geeft tot heel wat positieve neveneffecten. Andere aspecten van onze leefomgeving of ons ecosysteem, worden blijkbaar positief beïnvloed door onze ingrepen. M.a.w. het anders omgaan met land en water bewijst de maatschappij meer dan één voordeel of dienst.

Erosiebestrijding en waterbeheersing zijn en blijven uiteraard de hoofdfunctie van onze ingrepen. De neveneffecten krijgen we er bij manier van spreken gratis bij, maar mogen de hoofdfunctie niet in het gedrang brengen.

Met fotomateriaal willen we je laten kennis maken met de soms verrassende neveneffecten van "anders omgaan met land en water".

Veel kijk- en leesgenot !

Luc Dirix
Voorzitter Watering Sint-Truiden

Pascal Vossius
Voorzitter Samenwerking
Land en Water

Frank Smeets
Gedeputeerde Milieu Natuur
en Water

Water in(g) Sint-Truiden

Watering van Sint-Truiden

Ben je geïnteresseerd in onze andere brochures ? Geef ons een seintje en we bezorgen u een exemplaar.

Colofon

Samenstelling en redactie:

Karel Vandaele, Jo Lissens, Peter Pauzeu,
Fanny Coenen

Fotografie:

Peter Pauzeu, Karel Vandaele, stadsbestuur
Sint-Truiden, AGIV, gemeenschapsraad Riemst,
Fanny Coenen, Belang van Limburg,
Kathleen Gillis, Sectie Waterlopen provincie
Limburg, Maureen Lammens,
Thierry Goethals, Richard Fieboom

Verantwoordelijke uitgever:

Leo Duijs
Voorzitter Watering van Sint-Truiden
Boendonsstraat 3
2600 Sint-Truiden

Met medewerking van de sectie waterlopen van de provincie Limburg:

Rik Auvonters, Patrick Meeuwis en
Ellen Viersma

Uitgave:

Oktober 2009

Contact :

Steunpunt Land & Water

Watering van Sint-Truiden

Boendonsstraat 3

B-3600 Sint-Truiden

Tel : 011/68.36.62

Fax : 011/68.16.11

E-mail : info@wateringsinttruiden.com

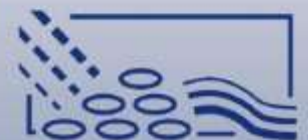
website : www.land-en-water.be

Anders omgaan met Land & Water

**Brongerichte aanpak
landerosie en waterover-
last**

Steunpunt Land & Water

Modder op de weg zorgt voor een onveilige verkeerssituatie. Onze ingrepen zorgen ervoor dat de wegen terug moddervrij worden.

Brandweerdiensten moeten minder vaak uitrukken voor het schoonspuiten van wegen.

Minder modder op het fietsroutenetwerk maakt het fietsen langs de ingrepen tot een plezierige en leerrijke inspanning.

Brandweer moet minder zandzakjes plaatsen....

... en tevens minder kelders en garages leegpompen....

Grasstroken vormen verbindingzones tussen diverse kleine en grotere landschapselementen.

Grasbanen zorgen voor een bescherming van waardevolle elementen in het landschap.

Door de aanleg van grasstroken langs beken worden meerdere problemen tegelijkertijd aangepakt. Het is dan ook een mooi voorbeeld van een integrale aanpak. Het voorkomt water- en modderoverlast, beperkt de aanvoer van schadelijke stoffen naar de bekken en je creëert groene linten in het landschap.

Beekoevers worden minder stabiel doordat de aangrenzende akker wordt bewerkt tot tegen de rand. De waterloopbeheerder zal de schade wel herstellen en dure oeververstevingen aanbrengen...

Een grasbufferzone langs de beekoever daarentegen zorgt voor een stabiele beekoever zodat de waterloopbeheerder minder herstellingen en verstevigingen moeten uitvoeren.

Geulen en ravijnen zijn makkelijk te herkennen, ze vormen 'littekens' in de gewassen en in het landschap.

Heulen gracht, toestand in 2002

Door de aanleg van een grasbaan of grasgang op deze plaatsen kan de vorming van geulen en ravijnen worden vermeden. Met een aangepaste beplanting en maaibeheer worden geulen en ravijnen omgevormd tot pareltjes in het landschap.

Een bloemrijke akkerrand naast een gras-
bufferstrook is een interessante aanvullen-
de maatregel voor overleving van jonge
patrijzen, grauwe gors, hamsters, vlinders,
bijen,...

Bloemrijke akkerranden vormen bovendien een belangrijke ecologische verbindingzones tussen diverse kleine en grotere landschapselementen en ze fleuren het landschap op.

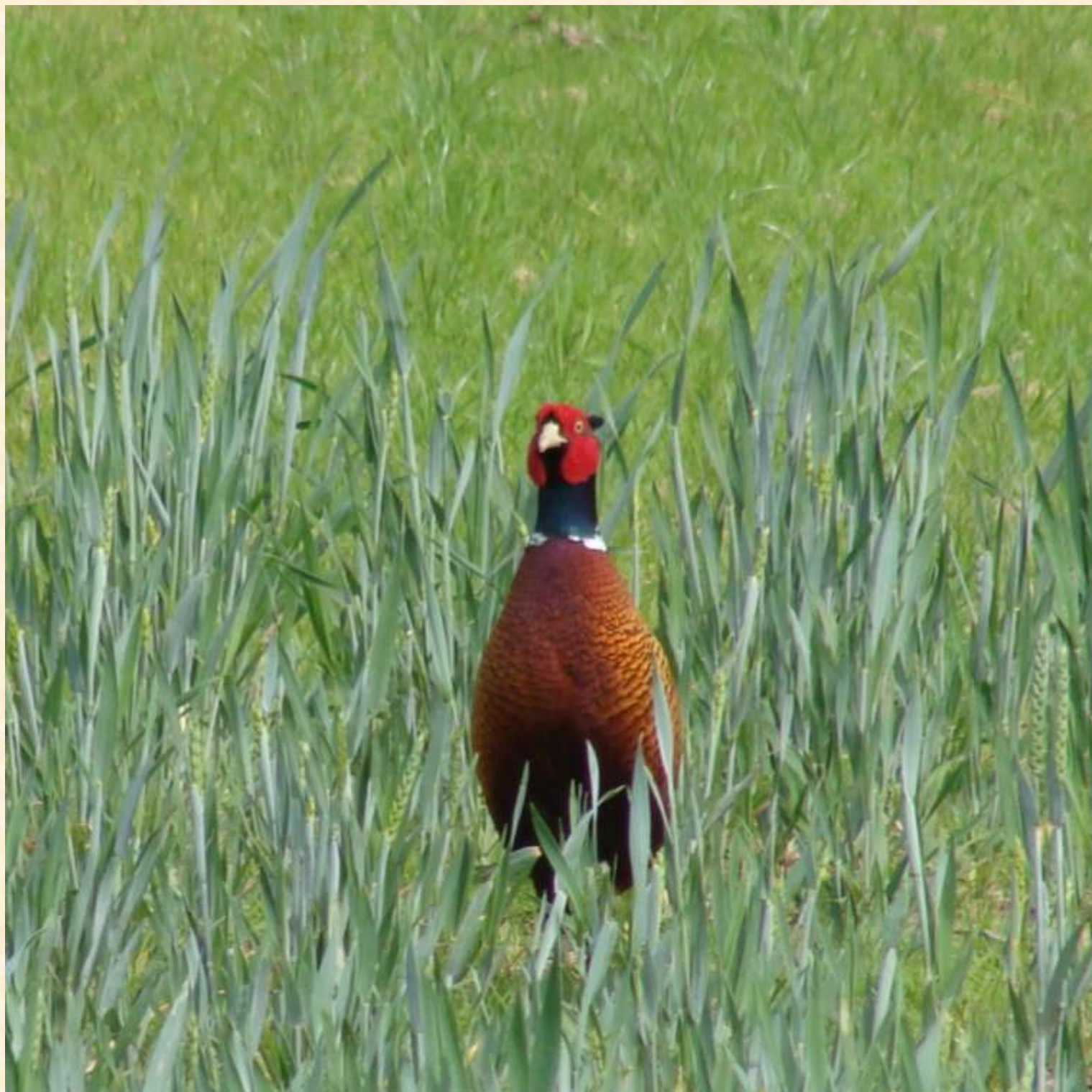
Klassieke akkerranden zijn gekend als soortenarme gebieden op het gebied van loopkevers en spinnen met een dominantie van enkele cultuurvolgers. Onderzoek in grasbufferstroken heeft aangetoond dat er verschillende loopkevers, andere kevers en spinnen worden aangetroffen die niet exclusief aan de akkergemeenschappen verbonden zijn. Een belangrijk aspect blijkt de aanwezigheid van kleine landschapselementen in de onmiddellijke omgeving.

Na de winter koloniseren van hieruit de kevers en de spinnen de aanwezige terreinen. Interessant is natuurlijk als de akkerrand voor een belangrijk deel kan dienen als overwinteringsoord. Zo zullen de ongewervelden sneller op de akkergebieden op jacht kunnen gaan naar plaagdieren.

Veldleeuwerik is een goede indicatorsoort voor de toestand van akkervogels. Het aantal broedaantallen van veldleeuwerik in Vlaanderen is tijdens de periode 1970-2002 met 95 % achteruit gegaan, en wordt op de rode lijst als "kwetsbaar" geklasseerd. In het gebied ten zuiden van Sint-Truiden blijkt de veldleeuwerik echter redelijk goed stand te houden. Het feit dat in dit gebied de Veldleeuwerik de globale dalende trend van Vlaanderen niet volgt, wordt onder andere gelinkt aan de veelvuldige erosiebestrijdingswerken die er sinds 2002 zijn uitgevoerd.

Zoek de patrijzen op deze foto....

Als het met de patrijzen goed gaat, gaat het ook goed met het ecologisch evenwicht in een jachtgebied. De gunstige evolutie in de Truiense regio is mede het gevolg van de maatregelen die de Samenwerking Land en Water nam ter bestrijding van bodemerosie en wateroverlast. Zo ontstaan voor het wild voedselbronnen, rustplaatsen, broedgelegenheid en bescherming tegen roofdieren en roofvogels.

Van: Gabriël Erens [mailto:gabriel.eren@rlh.be]

Verzonden: woensdag 30 juni 2010 10:05

Aan: LEEMANS Ingrid

Onderwerp: wachtbekken Montenaken

Beste Ingrid

Vraag over uitstellen maaiwerken in wachtbekken te Montenaken (situering zie bijlage): mogelijk broedgeval grauwe gors (en kwartelkoning). Ik bel nog.

Met vriendelijke groeten,

Gabriël Erens

Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren

We zien ze steeds vaker vliegen...de roofvogels natuurlijk.

Er komt minder modder in de beken terecht.

Al onze ingrepen zorgen ervoor dat er minder modder in de waterlopen terecht komt.

Hierdoor slibben de waterlopen en de wachtbekkens op deze waterlopen minder snel dicht waardoor er minder vuil slib moet geruimd worden. Het ruimen van vuil slib in de waterlopen is immers een zeer dure zaak.

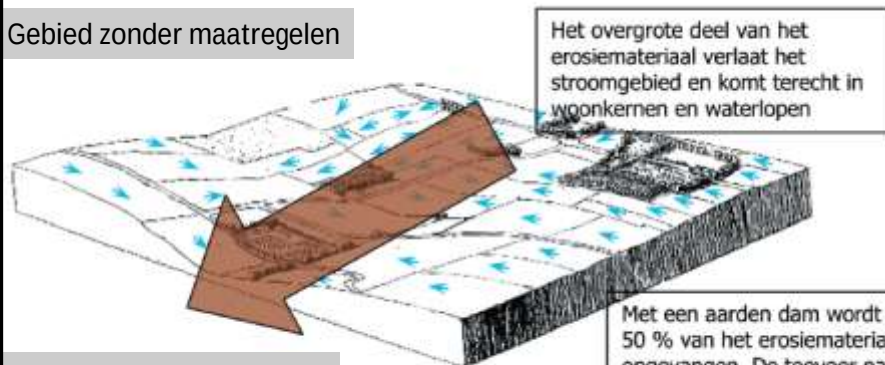
Minder modder in de beek betekent eveneens meer plaats voor het water en dus een lager oversstromingsrisico.

<= waterstaal uit gebied zonder maatregelen

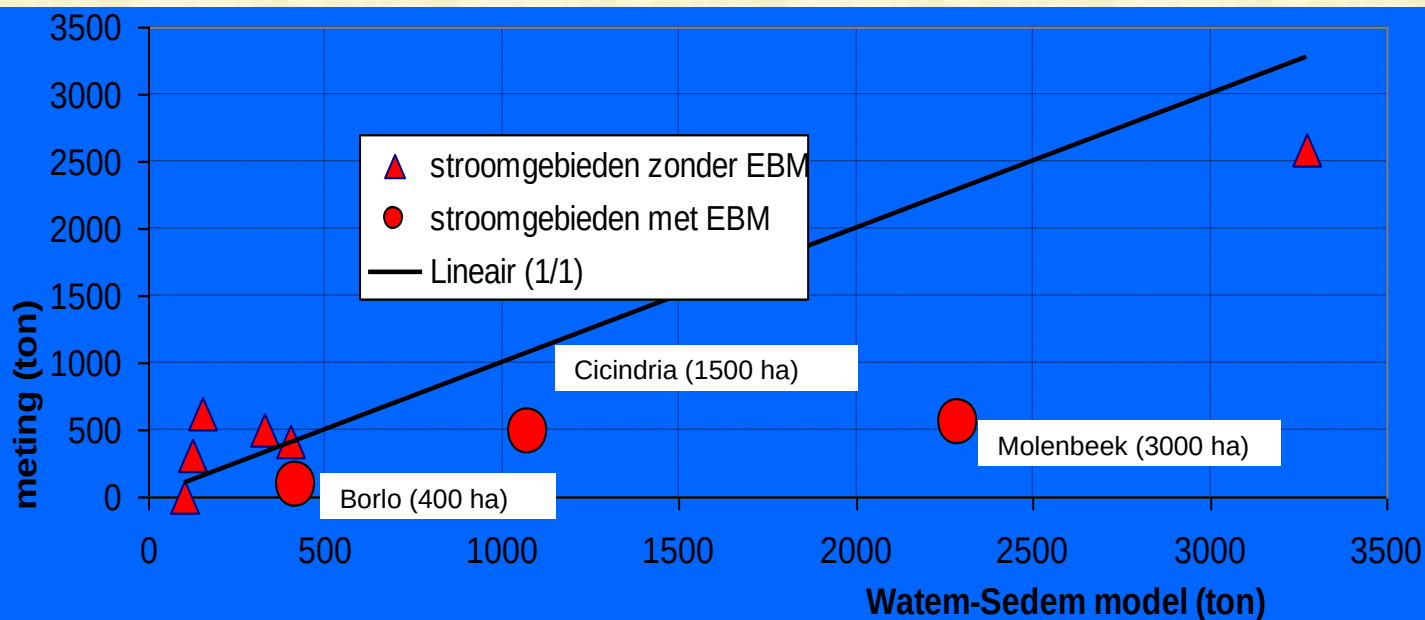
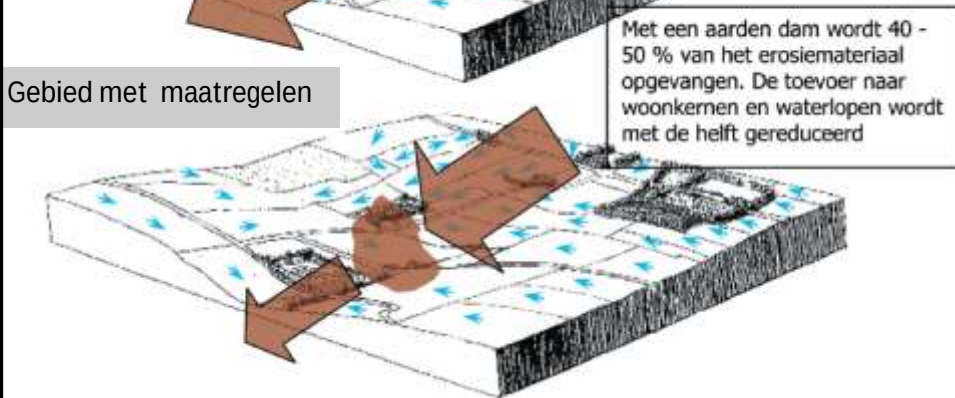

Waterstaal uit gebied met => maatregelen

Gebied zonder maatregelen

Gebied met maatregelen

In de gebieden met veel erosiebestrijdingsmaatregelen komt er veel minder modder in de beek terecht dan via computermodellen wordt voorspeld (bron: VMM-operationeel waterbeheer). Onze aanpak werkt !

Bodemerosie betekent niet alleen het afspoelen van grond, meststoffen en gewassen maar ook van gewasbeschermingsmiddelen. Dit is een niet te onderschatten bron van vervuiling van het water in beken en waterlopen. Dit komt tot uiting in de metingen van de VMM. Het is daarom zeer belangrijk om in hellende gebieden de nodige maatregelen te nemen om erosie te voorkomen.

UITNODIGING

Demonamiddag

**Gewasbeschermingsmiddelen
in de Zouw:
Hoe voorkomen?**

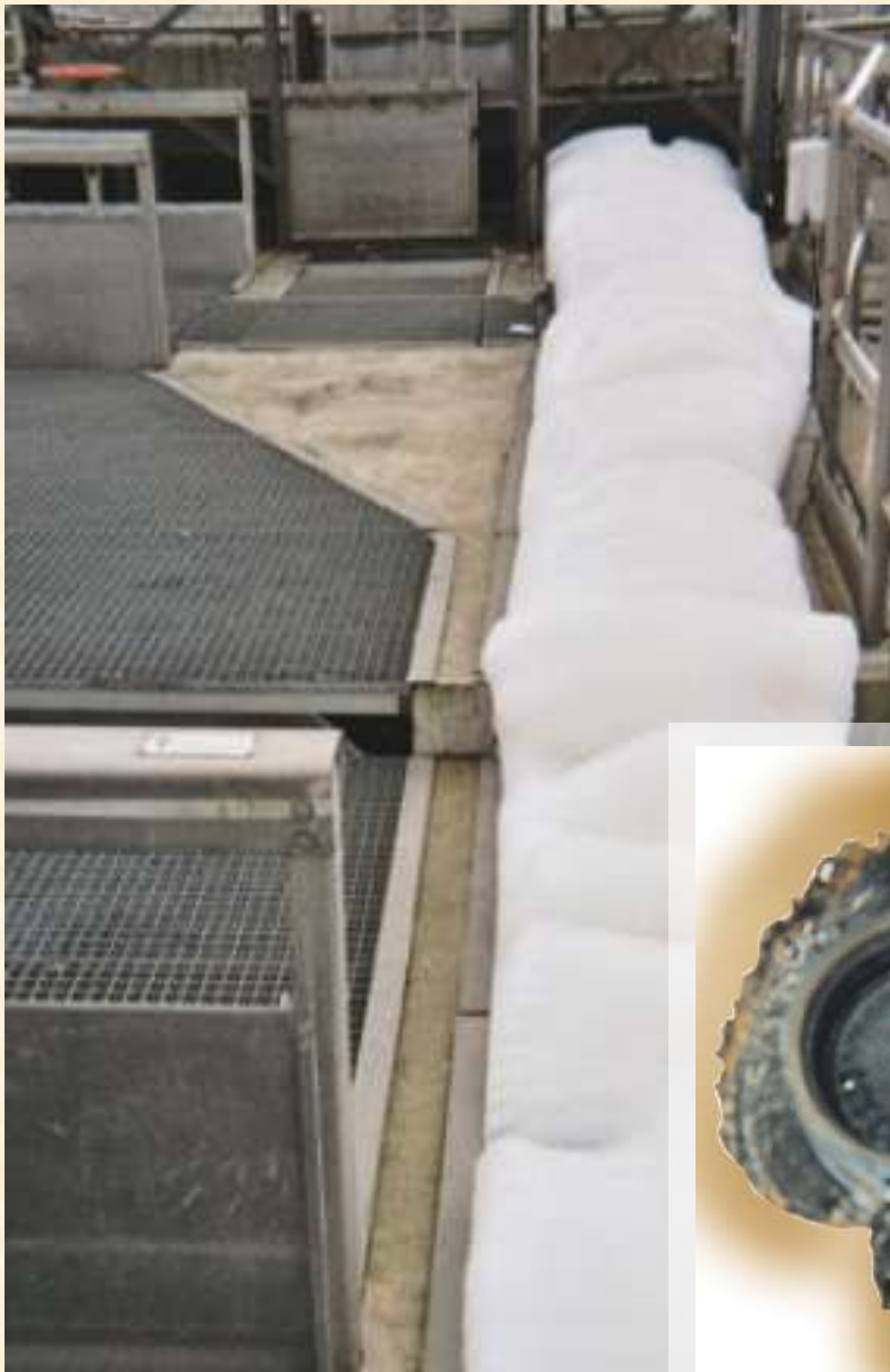
Woensdag 1 september 2010

Bedrijf Jackers Arno

De modder komt via de riolering ook terecht in de waterzuiveringsinstallaties met heel wat problemen tot gevolg. Meerdere installaties zanden ernstig aan, waardoor er extra ruimingen van pompputten, beluchtingsbekkens, collectoren, overstortconstructies noodzakelijk zijn. De mechanische onderdelen vertonen een grotere slijtage en dienen sneller gereviseerd te worden of minder corrosiegevoelige toestellen dienen aangekocht te worden. Dit alles leidt tot een aanzienlijke meerkost voor de exploitatie van deze rioleringsinfrastructuur.

De brongerichte aanpak in de omgeving van Sint-Truiden, levert een zichtbaar resultaat op, zelfs voelbaar in de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) te Runkelen.

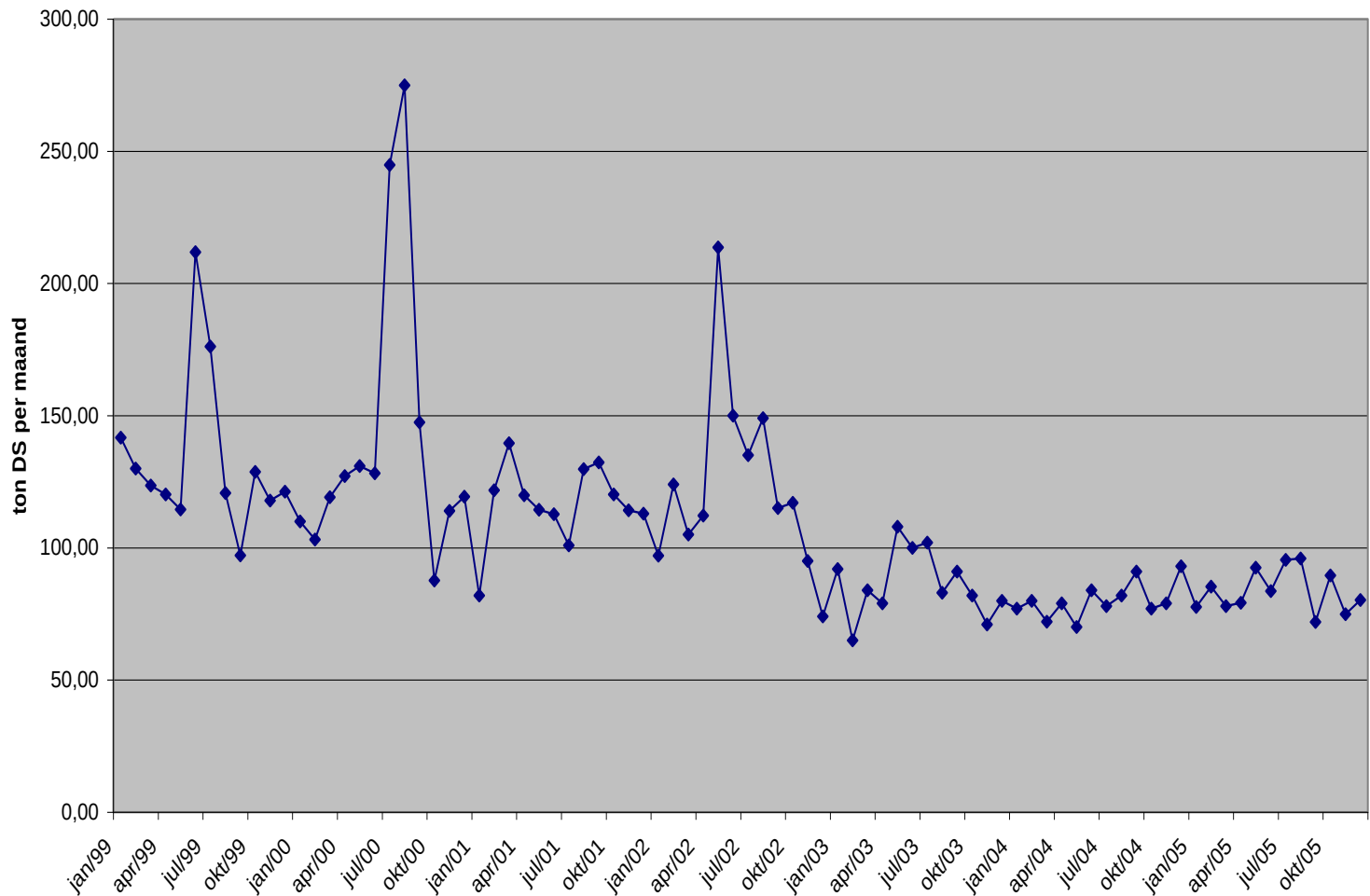
Schuimontwikkeling in de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) als gevolg van meststoffen, die samen met de bodemdeeltjes afstromen en zo via rioleringen in zuiveringsstation terecht komen.

Schroef, afgesleten onder invloed van de schurende werking van de leempartikels.

Concreet voor de RWZI Sint-Truiden, waar in het zuiveringsgebied reeds een groot aantal erosiebestrijdingsprojecten werden uitgevoerd, zijn de gevolgen uitgesproken. Voorheen werd steeds een verdubbeling van de slibproductie vastgesteld in de zomermaanden, slib dat hoofdzakelijk bestaat uit leem. Sinds 2003 zijn deze pieken niet meer opgetreden zoals te zien is in de onderstaande grafiek. Ook waren er geen overschrijdingen meer van de zwevende stoffen terwijl er in buurt nog hevige onweders hebben plaats gehad.

Slibproductie RWZI Sint-Truiden 1999-2005

Hieruit kan worden besloten dat erosiebestrijding een significant positief effect heeft op een goede en efficiënte werking van riolerings- en waterzuiveringsinfrastructuren.

Dankzij de talrijke erosiebestrijdingsmaatregelen wordt er minder modder aangevoerd naar de waterzuiveringsinstallatie op de Melsterbeek. Dit zorgt voor een heuse kostenbesparing.

An aerial photograph showing a large, irregularly shaped area of floodwater in a rural landscape. The water is a murky, light brown color. The flooded area is bordered by green fields, a road, and a railway line. In the background, there are several buildings and more green fields. The text is overlaid on the left side of the image.

Ruimte voor water in
de valleien verkleint de
kans op wateroverlast
in de dorpskernen.

Ruimtes voor water in de valleien kunnen ook een belangrijke ecologische functie vervullen. Het wachtbekken Maasrode op de Molenbeek is een waar natuurgebiedje geworden.

Bij de inrichting van de ruimtes voor water wordt veel aandacht besteed aan natuurontwikkeling. Een aangepaste beplanting, de aanleg van poelen, moeraszones en kronkelende lopen, nevengeulen, zorgen ervoor dat deze zones meer zijn dan louter ruimtes voor water.

De Melsterbeek krijgt in Bernissem ruim 20 ha ter beschikking. Deze ecologisch ingerichte overstromingszone komt in de plaats van voornamelijk akkerbouw en levert zonder meer een belangrijke bijdrage in de landschappelijke opwaardering van het gebied.

Waterbeheersing is en blijft uiteraard de hoofdfunctie van gecontroleerd overstromingszones. De overstromingszones in Bernissem hebben tijdens het noodweer van 13 november 2010 de afwaarts gelegen woonkernen gevrijwaard van wateroverlast.

Waterberging en waterzuivering gaan hand in hand.

Metingen hebben uitgewezen dat het tijdelijk vasthouden van beekwater in het overstromingsgebied in Bernissem een zuiverend effect heeft. Zo zijn er o.a. sterke afnamen in de concentratie van oPO_4 , NH_4 , NO_3 , Pt, zwevende stoffen,....

Het gebruik van gecontroleerde overstromingsgebieden lijkt dus een veelbelovende en relatieve goedkope maatregel om de waterkwaliteit in de waterlopen te verbeteren.

Uiteraard heeft dus verkennende studie niet alle vragen opgelost en is er nog bijkomend onderzoek nodig alvorens deze 'techniek' zomaar overal toe te passen. Toch lijkt het ons alvast aangewezen om in de nabije toekomst meer of al het beekwater van de Melsterbeek doorheen de overstromingszone laten stromen. Het valt te verwachten dat dit een groter effect zal hebben op de stroomafwaartse waterkwaliteit van de Melsterbeek.

Waterberging en waterzuivering gaan dus hand in hand te Bernissem !

Waterstaal
instromend
water

Waterstaal
uitstromend
water

Waterstaal
instromend
water

Waterstaal
uitstromend
water

Waterstaal
instromend
water

Waterstaal
uitstromend
water

Het wachtbekken 'De Dorpsweide' op de Cicindria te Bevingen is meer dan een wachtbekken alleen. Poelen, moeraszones, bronvijvers en een aangepast beplanting zorgen voor een uniek biotoop.

In de poelen van de ecologisch ingerichte overstromingsgebieden worden talrijke amfibiesoorten gevonden, zoals de kleine watersalamander, bruine en groene kikker en gewone pad. Deze poelen kunnen eveneens fungeren als een netwerk voor faunamigratie in combinatie met beekbegeleidende oeverstroken en KLE's zoals hagen, houtkanen en extensieve hoogstamboomgaarden.

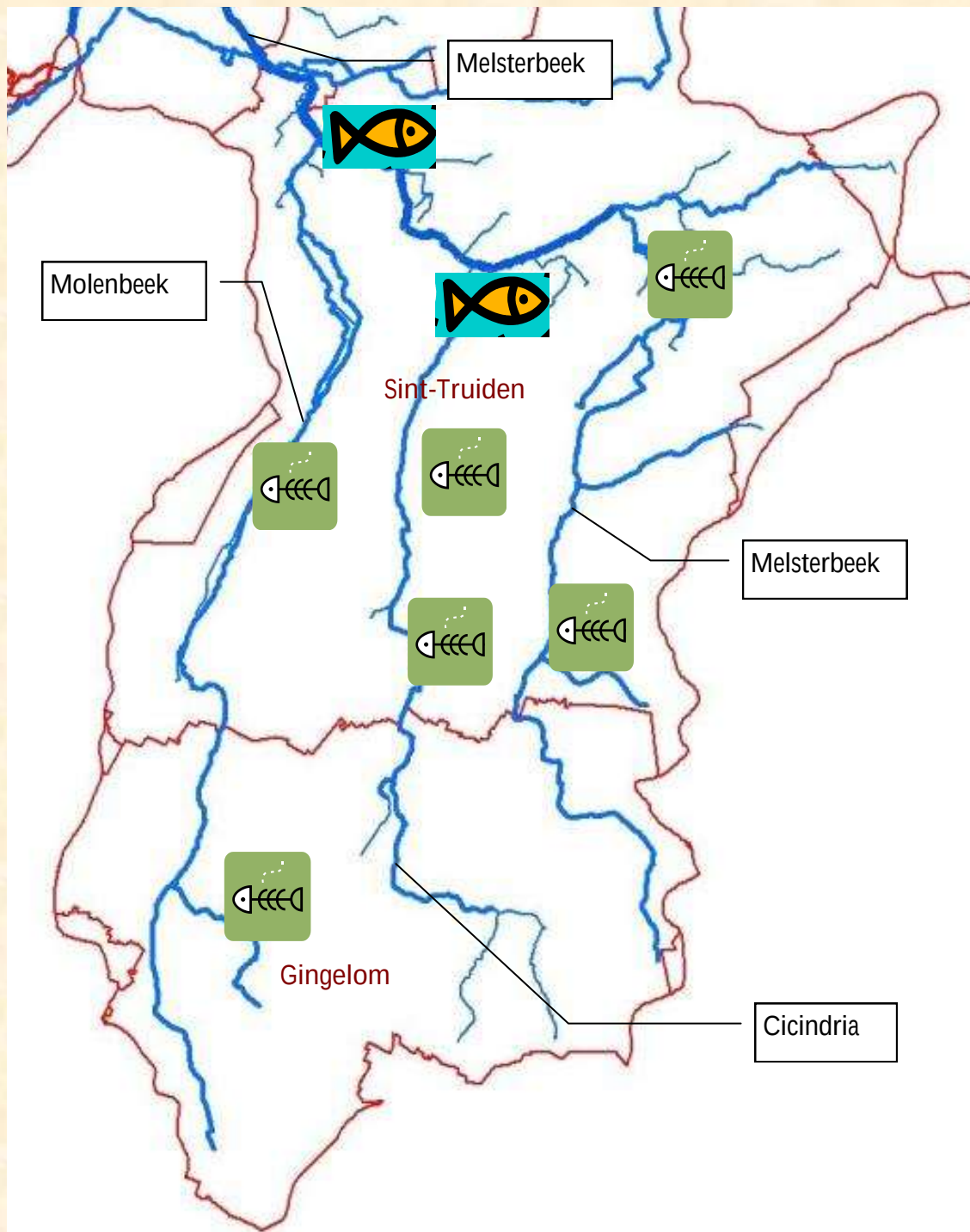

De Melsterbeek te Ordingen was tot eind jaren negentig een stinkende waterloop. Een nieuwe kronkelende bedding, enkele poelen en een aangepaste vegetatie vormden de Melsterbeek op deze plaats om tot een pareltje voor plant, dier én mens.

Lange tijd was het ondenkbaar, maar sinds kort kunnen kinderen terug vissen vangen in de beken en de poelen.

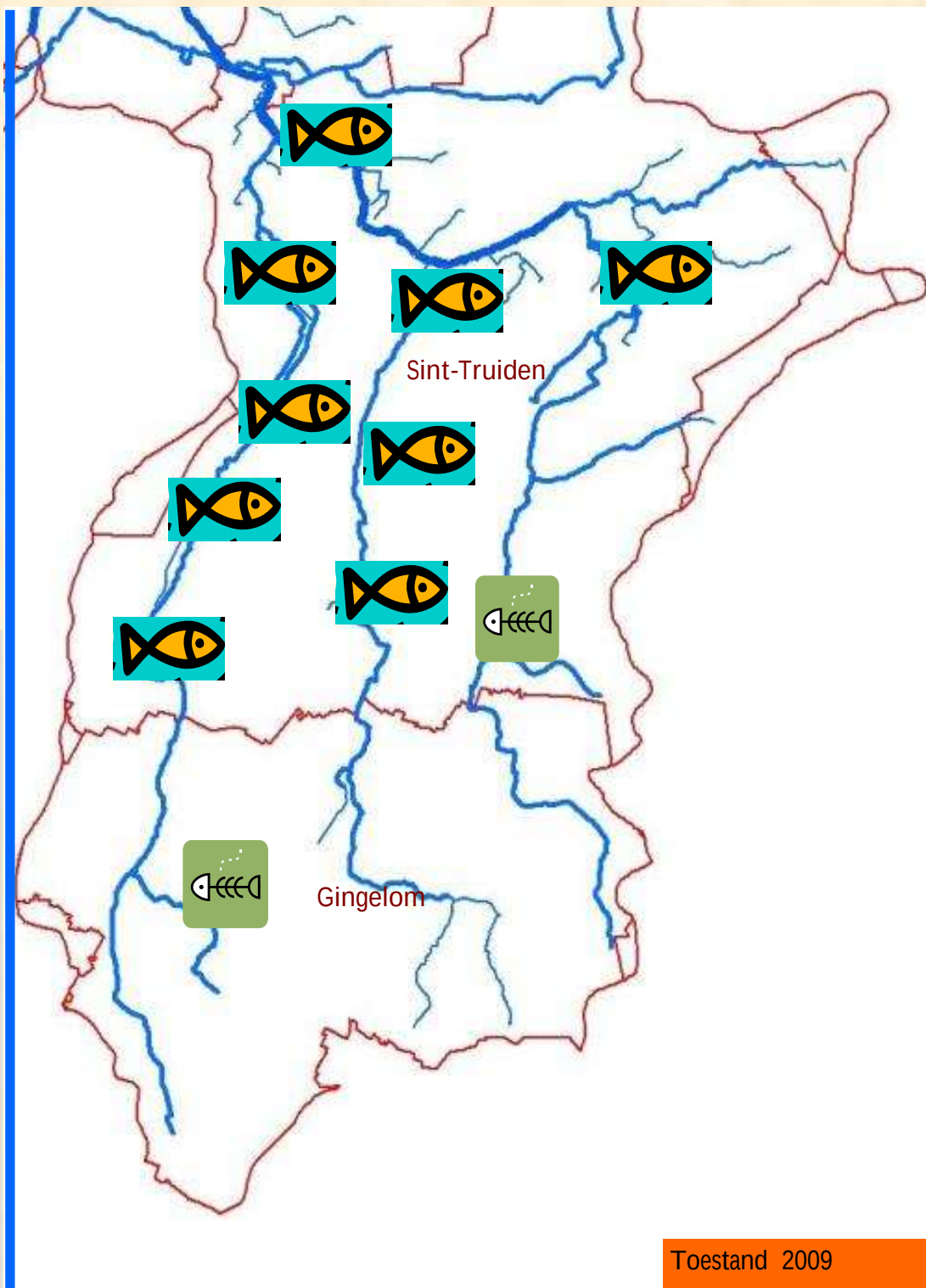

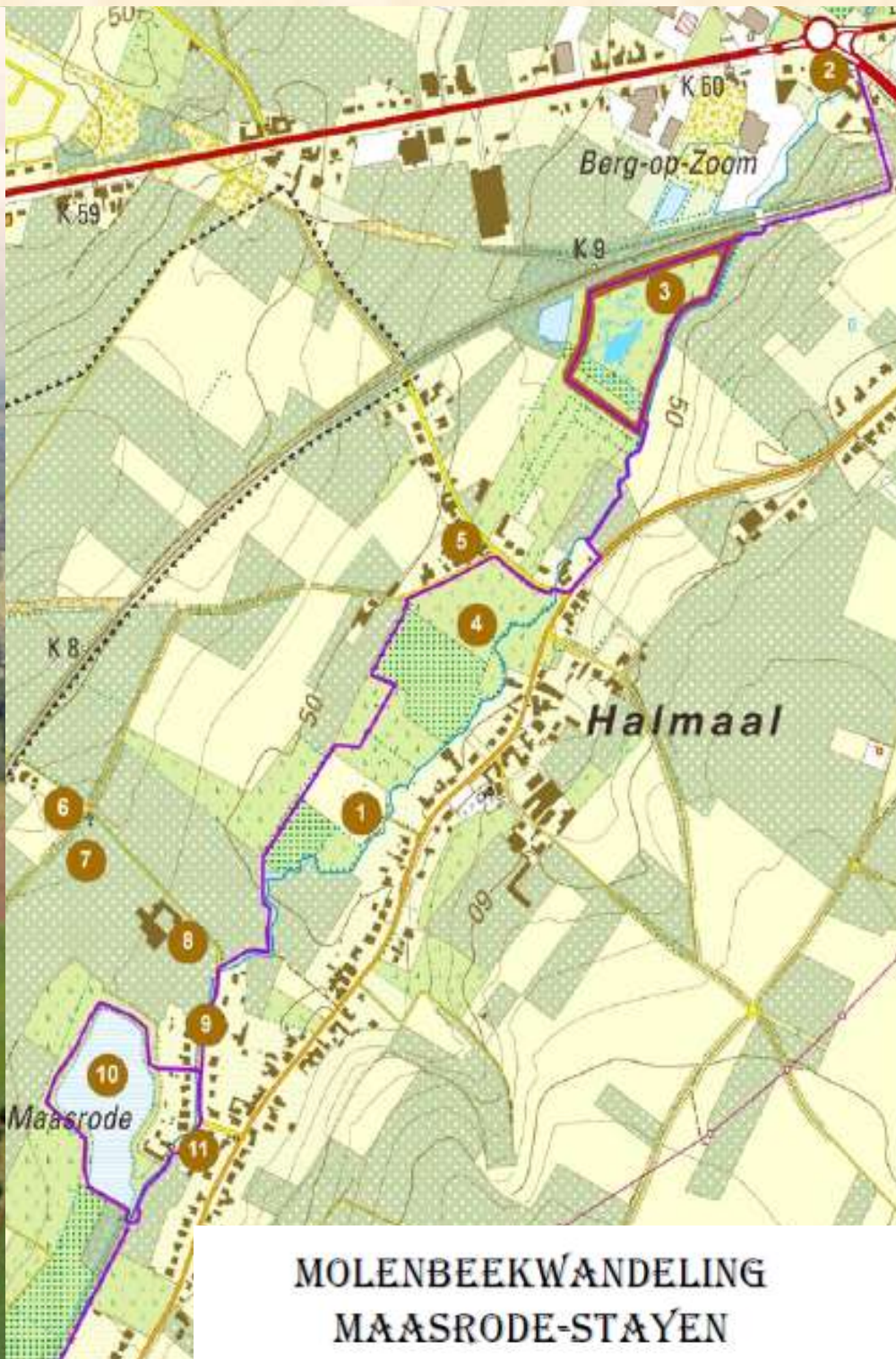
Ook de vispopulatie profiteert mee van onze ingrepen.

In de jaren **"80 en '90** waren deze rivieren nog dode viswateren. Sinds 2000 werden er enkele marginale vissoorten waargenomen zoals vervuilingresistente drie-doornige stekelbaars (*Gasterosteus aculeatus*) en blauwbandgrondel (*Pseudorasbora parva*) ter hoogte van de monding in de Melsterbeek .

We zien ze steeds vaker zwemmen.

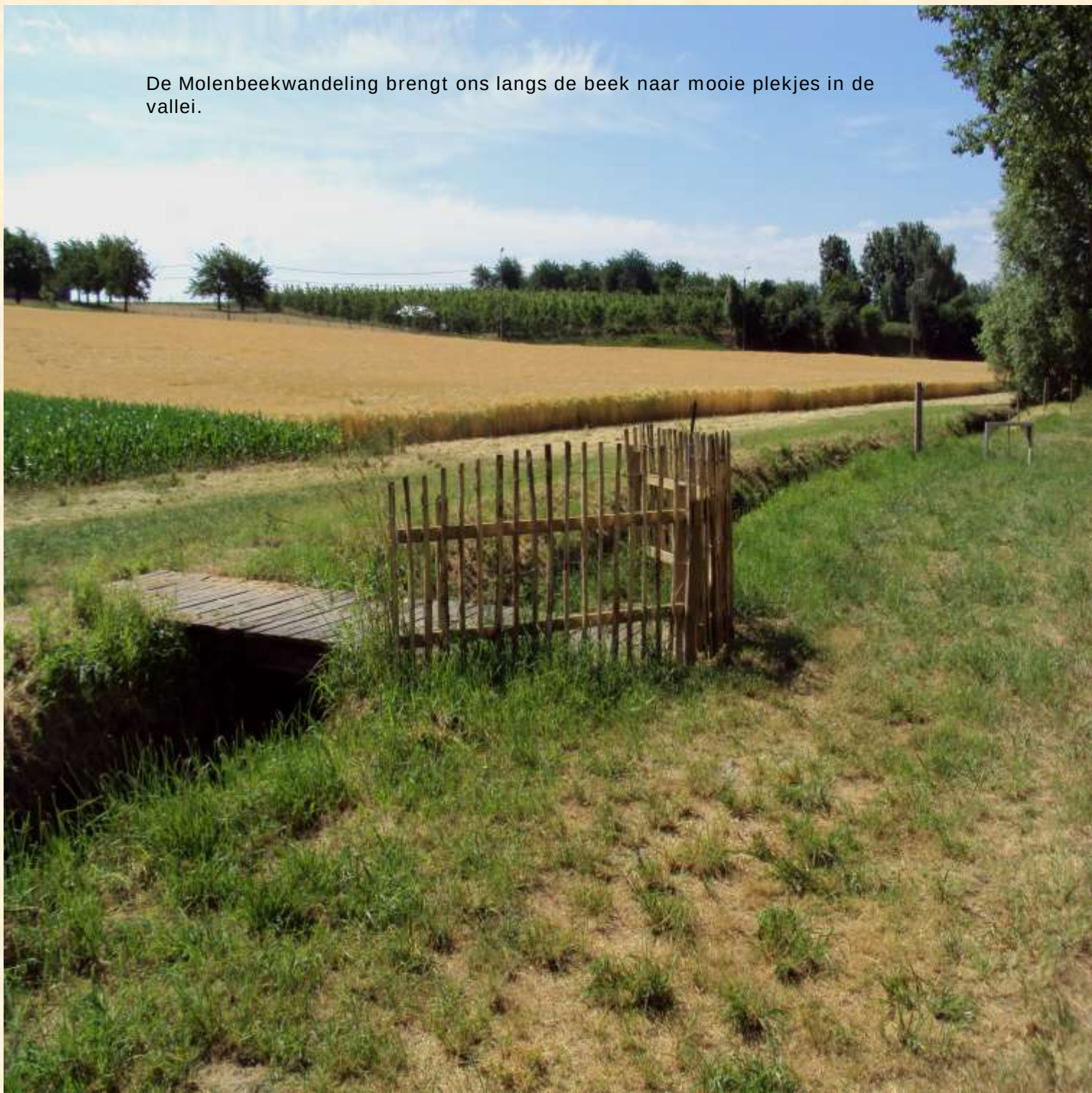
Anno 2009 werden er stroomopwaarts van de Molenbeek opnieuw inheemse beekvissoorten van basis-kwaliteit gevangen. Zoals de riviergrondel (*Gobio gobio*) t.h.v. Halmaal – Velm en biermpje (*Barbatula barbatula*) in de Logebeek ter t.h.v. Duras. Ook in de Melsterbeek ter hoogte van Metsterenmolen, wat voorheen visloos was, werden inheemse soorten zoals Biermpje op populatieniveau waargenomen maar ook driedoornige stekelbaars. Eveneens exoten zoals dikkopelrits (*Pimephales promelas*) en blauwbandgrondel.

**MOLENBEEKWANDELING
MAASRODE-STAYEN**

De Molenbeekwandeling brengt ons langs de beek naar mooie plekjes in de vallei.

Rondom het wachtbekken 'De Dorpsweide' in Bevingen werd een wandelpad aangelegd. Voor de vogelaars werd een observatiehut gebouwd.

Wandelen langs grasbufferstroken is een aparte belevenis, een unieke
mengeling van landbouw en natuur.

Heel wat van onze ingrepen zijn gelegen langs of in de buurt van het fietsnetwerk of wandelwegen.

Informatieborden brengen fietser en wandelaar op de hoogte van onze maatregelen.

Zo wordt fietsen en wandelen een aparte belevenis.

De overstromingszones in de vallei van de Melsterbeek te Bernissem zijn mountainbike vriendelijk ingericht. Ook de wandelaar komt aan zijn trekken.

P

Terbiest

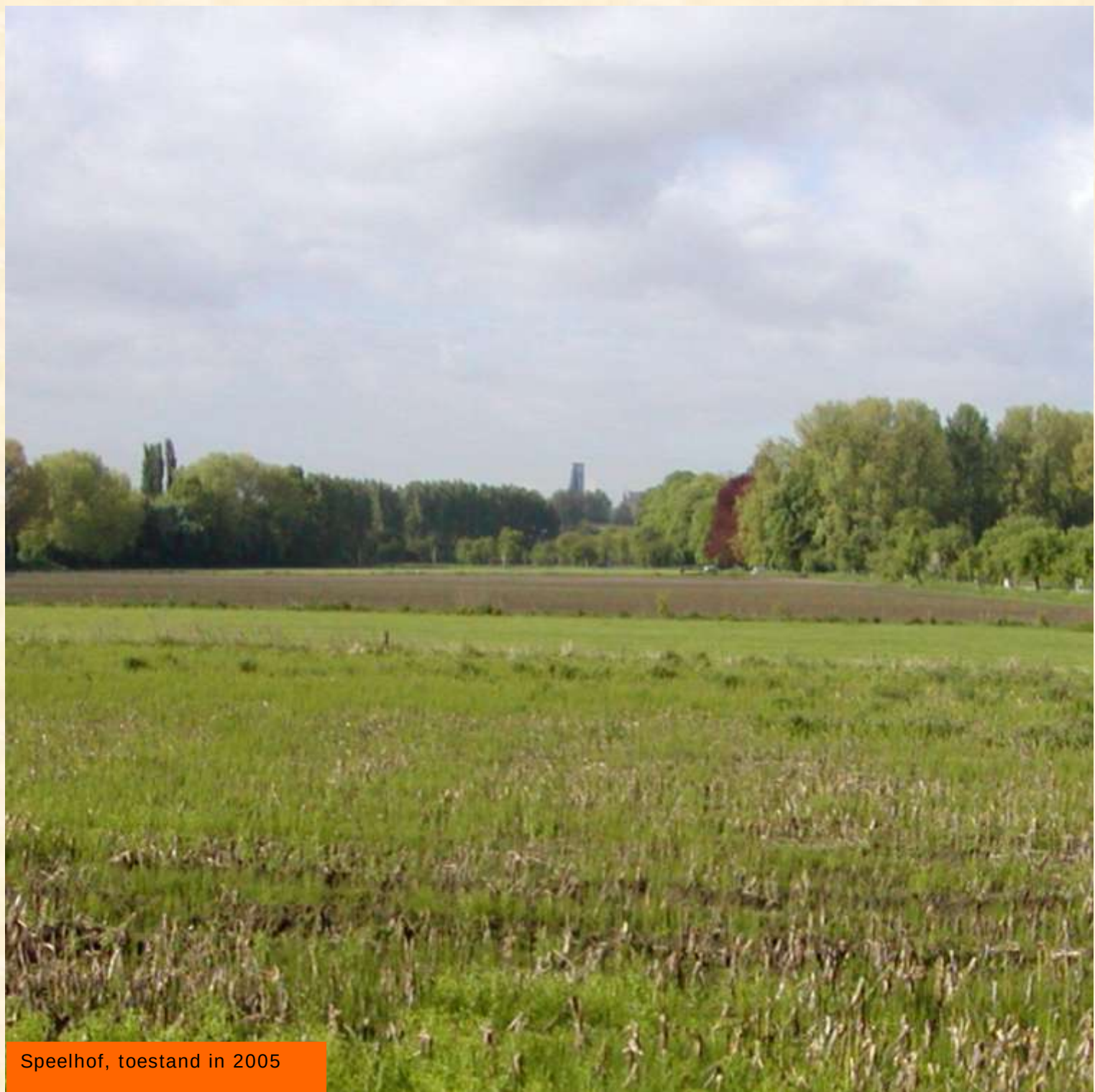
N718

Speelhof, toestand in 2005

Het Speelhof is een open en zeer waardevol biotoop geworden. De zone is bovendien een recreatief pareltje met een wandelpad op de dijken, een finse piste rond de zone, een knuppelpad dwars door het gebied en een steiger.

Dit is een paradijs voor wandelaars, vogelspotters, jeugdbewegingen, joggers,.....

Speelhof, toestand in 2010

Speelhof, toestand in 2005

Speelhof, toestand in 2010

Winterse toestanden in het Speelhof, toestand in 2009

Overstromingszones zorgen in tijden van nood
voor bescherming, op andere tijdstippen zijn ze
een bron van ontspanning en plezier

Overstromingszones zorgen in tijden van nood voor bescherming, op andere tijdstippen zijn ze een bron van rust en verpozing.

Donderdag 13 december 2007
Sint-Truiden & Gingelom

Réseau wallon
de Développement Rural

Groupe de travail 1 « Pratiques agricoles/sylvicoles/développement rural »

Invitation

Lutte contre l'érosion et le ruissellement
Le Wateringue de Saint-Trond : un partenariat actif qui fait des émules !

**Lundi 4 octobre -10h – Maison Communale
Gemeentehuis, Sint-Pieterstraat 1 – 3890 GINGELOM**

Samenwerking Land & Water

Copyright © 2004 by John Wiley & Sons, Inc.

Vlaamse overheid

Dienst Land an Bodenbeschattung

Kijken bij de buren

Ervaring en kennis worden gedeeld met gemeenten, instanties, landbouwers, e.d. die geconfronteerd worden met dezelfde problemen.

Zodoende hoeven zij niet opnieuw "leergeld" te betalen....

Et pour les Wallons, la même chose....

Europese deskundigen op bezoek

Buitenlandse deskundigen hebben zondag samen met enkele professoren van de K.U.Leuven en de UCL de erosieprojecten in Ginkelom en Sint-Truiden bezocht. Ze zijn allemaal in hun land ook bezig met het bestrijden van water- en modderoverlast, en kwamen hier bestuderen hoe de Samenwerking Land & Water en de Watering van Sint-Truiden de problemen aanpakken. Met het veldbezoek willen ze zich grondig informeren over de verschillende ingrepen, de doeltreffendheid ervan en de manier waarop te werk is gegaan. "Een doeltreffende aanpak zoeken voor de water- en modderoverlast is in de verschillende Europese lidstaten ook een prioriteit. Onze kleinschalige ingrepen hebben de interesse gewekt van de experts uit Frankrijk, Nederland, Duitsland, Engeland, Slowakije en Polen", zegt Karel Vandaele, watermanager.

JCr

China staat voor grote uitdagingen inzake voedselvoorziening en duurzaam landbeheer en zoekt daarvoor expertise in de rest van de wereld. Alvast voor erosiebestrijding en het beperken van water- en modderoverlast kwam een delegatie uit China zijn licht opsteken in de Truiense regio.

RIEMST/SINT-TRUIDEN

Leerkrachten aardrijkskunde verkennen bodemerosie Val-Meer en Gelinden

De Limburgse leerkrachten aardrijkskunde van secundair onderwijs derde graad, maken op woensdagnamiddag 22 maart ter plekke kennis met de erosieproblemen van Gelinden en Riemst. Dat voor de landbouw belangrijk probleem, is voorzien in het leerplan. Benny Geladé, voorzitter van de werkgroep aardrijkskunde en George Tibau, pedagogisch begeleider aardrijkskunde, zullen de leiding hebben van het project. De tocht gaat eerst naar het landbouwgebied in Gelinden, waar maatregelen voor erosiebestrijding al waarneembaar zijn.

Rond 16 uur vertrekt de groep vanaf de Tongersesteenweg in Herderen naar het erosiegebied in Val-Meer. Dat is een gebied van 285 ha, gelegen tussen Millen en Val-Meer met de Galgenboom als hoogst gelegen plek. Landbouwschepen Guy Kersten zal daar de studie voor erosiebestrijding toelichten. Die werd gemaakt door de KA van de Leuvense universiteit en Aminal-Landbouw in overleg met de landbouwers. De leerkrachten zullen nadien de voorgestelde maatregelen bespreken. Benny Geladé en George Tibau zeggen dat het thema interessant is voor verdere studierichtingen. Daarom moet bodemerosie aan bod komen in het secundair onderwijs.

VM

Meester, moeten we dat ook kennen ?

Jong geleerd, oud gedaan.

De talrijke locaties met ingrepen vormen het ideale decor voor praktijklessen en excursies.

Water in het dorp te Velm

Vlaamse overheid

Watering van Sint-Truiden

De voorbije decennia is onze relatie met waterlopen en valleien sterk vertroebeld. Op talrijke plaatsen werden waterlopen weggemoffeld door ze in een strak keurslijf te stoppen. Valleien werden omgevormd tot nuttige ruimten. Dit alles heeft niet alleen onze waterlopen en valleien, maar ook de mens, geen goed gedaan. Met het project 'Water in het dorp te Velm' wordt het herstel ingeluid.

Velm, toestand in 2004

An aerial photograph showing a residential area in Velm, Netherlands, in 2010. A large, irregularly shaped area of land is completely submerged in muddy brown floodwater. The water has inundated fields and parts of the road network. Several houses and buildings are visible, some partially surrounded by water. A road runs diagonally from the top right towards the bottom right. The surrounding area includes green fields, some trees, and more residential buildings. The overall scene depicts a significant flooding event.

Zonder overdrijven mogen we stellen dat het project 'water in het dorp te Velm' zijn geld meer dan waard is. Met dit project worden drie vliegen in één klap gevangen: het risico op water- en modderoverlast in Velm wordt nog meer verkleind, er worden geen woningen meer gebouwd in de meest risicovolle overstromingszone in Velm en de gedupeerde kopers van de onbebouwbare percelen worden vergoed. Als dat geen verstandige investering is !

Goed geïnformeerd.

Mensen kloppen steeds vaker bij ons aan voor advies nog vóór de plannen van hun huis getekend zijn, vooral als ze weten dat hun perceel in overstromingsgebied ligt. Een goed idee, want als je met bepaalde dingen rekening houdt, kan je jezelf heel wat problemen, geld en moeite besparen.

Spijtig genoeg moeten we vaststellen dat onze ingrepen soms worden bedreigd. Grasbufferstroken en dammen worden gebruikt als crosscircuit voor motorcrossers & quads en als tracé voor terreinwagens. Zo kan het niet verder. De veiligheid van de inwoners stroomafwaarts komt hierdoor ernstig in het gedrang, ondanks al onze inspanningen.

Het is al zo ver gekomen dat we onze ingrepen moeten beschermen met prikkeldraad.....

Kleinschalige erosiebestrijdingsingrepen ter voorkoming van water- en modderoverlast

Project i.s.m. de landbouwers

Door deze grasstrook helpt de landbouwer mee om de water- en modderoverlast in het dorp te vermijden. Het beschadigen of verstoren van deze grasstrook brengt de erosiebestrijdende werking en dus de veiligheid van de inwoners stroomafwaarts, ernstig in gevaar.

Geniet daarom ten volle van deze grasstrook maar beschadig en verstoort ze a.u.b. niet.
Wij rekenen op uw medewerking.

Dankuwel.

Deze brochure toont aan dat “anders omgaan met land en water” veel, en soms verrassende neveneffecten tot gevolg heeft. Veel van deze neveneffecten zijn echter moeilijk te meten, laat staan in euro's uit te drukken. Desalniettemin zijn de effecten duidelijk te merken op het terrein ! M.a.w. het “anders omgaan met land en water” bewijst de maatschappij meer dan één voordeel of dienst.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste neveneffecten en hun omvang. De omvang en significantie van het neveneffect wordt voorgesteld door de grootte van de letters.

Zuiveren van oppervlaktewater

Minder brandweerinterventies

Toeristische troeven

Bewustwording waterproble-
matiek bij inwoners

Meer biodiversiteit

Bescherming waardevolle elementen in
het landschap

Educatieve troeven

Voorbeeldfunctie

Verminderen broeikaseffect

Bescherming archeologisch erfgoed

Betere werking riolering en zuiveringsstations

Minder baggeren en ruimen

Verbetering bodemkwaliteit

Vermeden eutrofiëring Noordzee

Meer zachte recreatiemogelijkheden

Minder onderhoudswerken aan grachten en beken

Colofon

Samenstelling en redactie:

Karel Vandaele, Jo Lammens en Peter Priemen

Verantwoordelijke uitgever:

Luc Dirix, Voorzitter Watering van Sint-Truiden

Fotografie:

Watering van Sint-Truiden, Sven Jardin, Thierry Gaethofs, Marleen Lammnens, Paul Denis, Jozef Crouchs, mountainbike club St-Truiden, Eugene Stassen, INBO, Aquafin nv

Uitgave : december 2010

Meer info: www.land-en-water.be